

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI- 1554/09-P

Název školy: Základní škola a mateřská škola Prapořiště,
okres Domažlice, příspěvková organizace

Adresa: Prapořiště 100, 345 06 Kdyně

Identifikátor: 600065588

IČ: 70 996 717

Místo inspekce: základní škola a mateřská škola

Termín inspekce: 27. listopadu - 1. a 2. prosince 2009

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Základní školou a mateřskou školou Prapořiště, okres Domažlice, příspěvkovou organizací podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, tj. zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Charakteristika školy

Zřizovatelem Základní školy a mateřské školy Prapořiště, okres Domažlice, příspěvkové organizace je Město Kdyně sídlící na adrese Náměstí 1, 345 06 Kdyně. Právnícká osoba vykonává činnost základní školy (ZŠ), mateřské školy (MŠ), školní družiny (ŠD) a školní jídelny.

Škola sídlí v jednopatrové budově, v přízemí je umístěna mateřská škola a školní družina, v patře základní škola a školní jídelna. Prostorové podmínky jsou vzhledem k počtu dětí a žáků příznivé. Budova nebyla v uplynulých třech letech významněji rekonstruována, došlo pouze k obnově sociálního zařízení v mateřské škole. Ke škole přiléhá školní zahrada, která slouží k relaxaci, k pohybovým aktivitám i zájmové činnosti. Pro výuku tělesné výchovy je využívána obecní tělocvična.

Mateřská škola je jednotřídní, kapacita 28 dětí je plně využita. Personálně je předškolní vzdělávání zabezpečeno dvěma učitelkami s plnými úvazky přímé pedagogické činnosti. Jedna učitelka je kvalifikovaná, druhá nesplňuje odbornost pro předškolní vzdělávání, i když má pedagogické vzdělání (výuka na středních školách). Obě učitelky zároveň vyučují v základní škole a zajišťují chod školní družiny.

V základní škole s kapacitou 24 žáků se v jedné třídě vzdělává 18 žáků čtyř ročníků: 1. ročník 4 žáci, 2. ročník 8 žáků, 3. ročník 2 žáci, 5. ročník 4 žáci (4. ročník není naplněn). Výuku zajišťuje pět pedagogů, z nichž podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje jen ředitel školy. Nekvalifikované učitelky mají kráceny úvazky přímé pedagogické činnosti.

Ředitel subjektu je ve funkci od roku 1999. Dosud neabsolvoval studium pro ředitele škol, čímž nesplňuje předpoklady pro výkon funkce.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

Zdrojem finančních prostředků ve sledovaném období byly pro hodnocený subjekt dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce a přidělené dotace z národních rozvojových programů. Neinvestičními prostředky, přidělenými ze státního rozpočtu, zajistila škola veškeré mzdové náklady na zaměstnance. Zbylé prostředky použila převážně na nákup učebnic a učebních pomůcek. Na další vzdělávání pedagogických pracovníků byly vynaloženy minimální finanční prostředky, a to pouze státní. Dotace z národních rozvojových programů byly využity podle stanovených kritérií na obnovu informačních technologií a k motivaci pedagogických pracovníků. Výdaje spojené s provozem školy (úhrada materiálních nákladů, nákladů na energie, opravy a údržbu) jsou hrazeny z dotace přidělené zřizovatelem školy.

Hodnocení školy

Do MŠ jsou děti přijímány na základě kritérií, která odpovídají zákonnému požadavku o přednostním přijímání dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Dosud bylo možno uspokojit všechny žádosti, i když je patrná mírně vzrůstající tendence jejich počtu. Při přijímání k základnímu vzdělávání škola dodržuje podmínky stanovené příslušnými právními předpisy. Žáci jsou vzděláváni na základě rovných příležitostí v návaznosti na práva žáků stanovená ve školním řádu.

Subjekt nevykazuje žádnou integraci dítěte či žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce je lépe realizováno v základní škole, kde je vzhledem k personálním, organizačním a prostorovým podmínkám možno věnovat každému žákovi individuální pozornost. Učitelé v základní ani v mateřské škole však nerealizují diferencovaný přístup, který by prostřednictvím nabídky činností s různou obtížností podporoval posun konkrétního dítěte či žáka v rámci jeho možností a schopností. Pedagogická diagnostika není uplatňována v rámci vlastního hodnocení, o dětech nejsou vedeny záznamy sledující jejich pokrok v průběhu několikaletého vzdělávání. Učitelky MŠ sledují logopedické vady dětí a poskytují jejich zákonným zástupcům informace o možnosti odborné nápravy. Ředitel školy poskytuje poradenství rodičům žáků ZŠ, kteří projeví zájem.

Obě školy pracují podle školních vzdělávacích programů (ŠVP), které jsou v částečném souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy (RVP) pro předškolní nebo základní vzdělávání. ŠVP mateřské školy je třeba upravit tak, aby vzdělávací obsah byl realizován integrovanými bloky s vyváženými vzdělávacími oblastmi a zřetelnou podporou naplňování klíčových kompetencí. V ŠVP základní školy není v souladu učební plán s RVP ZV a učebními osnovami školy, zejména v předmětu anglický jazyk a hudební výchova.

Rizikem je skutečnost, že dosud není vypracován školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, jak ukládá školský zákon.

Strategické záměry školy jsou formulovány, ale nejsou účinně vyhodnocovány. Důraz je kladen zejména na počítačovou gramotnost a podporu výuky cizích jazyků, což je v souladu s dlouhodobými záměry vzdělávání České republiky. V těchto oblastech je základní škola úspěšná. Vlastní hodnocení školy neodpovídá legislativní normě, neboť nevyhodnocuje průběh a výsledky vzdělávání, ale orientuje se jen na podmínky školy. Evaluační systém celého subjektu je sice v ŠVP nastaven, ale není v praxi realizován. Vyhodnocování je nahodilé, není průběžně zaznamenáváno. Provádí se jen ústně mezi pedagogy, čímž může být efektivní jen v krátkodobém horizontu, ale nemůže postihnout plnění dlouhodobých záměrů. Nastavený způsob hodnocení nevede ke zlepšení kvality práce školy.

Ředitel školy jen s riziky plní právní povinnosti vyplývající z jeho funkce:

- neabsolvoval povinné studium pro ředitele škol
- nerealizuje efektivní metodickou práci, prokazatelně neposkytuje podporu nekvalifikovaným učitelkám, jen ojedinele jim dává prostor k dalšímu vzdělávání a tím nepodporuje inovaci pedagogického procesu
- jen formálně provádí kontrolní a hospitační činnost
- povinnou dokumentaci nevede v řádné formální ani obsahové kvalitě
- pedagogickou radu nezřizuje jako poradní orgán projednávající zásadní strategické dokumenty školy.

Z výše uvedeného vyplývá povinnost ředitele bezodkladně zahájit činnost k odstranění vymezených rizik, která vytvářejí krizový stav.

Nepříznivé personální podmínky dané vysokou nekvalifikovaností a absencí dalšího vzdělávání učitelů jsou vyvážené příznivým klimatem školy. Učitelé jsou pro děti a žáky partnery, zejména osobnost ředitele školy žáky silně motivuje k učení a ochotě účastnit se společných vzdělávacích aktivit i nadstandardních akcí, které škola organizuje. Žáci znají dohodnutá pravidla a dodržují je. V mateřské škole je třeba práci s pravidly vhodného chování prohloubit.

Materiální předpoklady pro činnost školy jsou průměrné. Nadstandardní úroveň vykazuje vybavenost počítačovou technikou, která je ve výuce pravidelně a efektivně využívána. Nabídka školních pomůcek je na základní škole na běžné úrovni, v mateřské škole se již blíží úrovni podprůměrné, neboť převládají staré pomůcky, hračky i nábytek. Rizikem jsou zejména nízké židličky, které neodpovídají vzrůstu nejstarších dětí, a vysoký úložný nábytek, který dětem neumožňuje samostatnou manipulaci s hračkami či knihami. Podnětnost vzdělávacího prostředí je vysoká ve třídě základní školy, nižší ve škole mateřské a zcela nevyhovující v místnosti, která je využívána pro volnočasové aktivity, ale i při dělené výuce.

Organizace předškolního, základního a zájmového vzdělávání vychází ze skutečnosti, že učitelky mají více pracovních smluv. Ředitel v průběhu inspekce nepředložil aktuální rozpis práce pedagogů, čímž nebylo možno zhodnotit, zda jsou stanovené úvazky přímé pedagogické činnosti efektivně naplněné. V mateřské škole obě učitelky nepůsobí souběžně, což ztěžuje realizaci diferencované skupinové či individuální činnosti, která je pro danou skupinu dětí ve věku od tří do šesti let nejvhodnější formou. Doba vyhrazená pro spontánní dětskou hru a pro činnosti řízené učitelkami je vyvážená. Z hlediska plynulosti obou forem působí rušivě přechod dětí na svačinu do jídelny v 1. patře. Děti jsou vytrženy z herních aktivit, příliš organizovány při hygieně a přechodu po schodišti a tlumeny vzhledem k probíhající výuce v ZŠ. Z hlediska psychohygieny i potřeb jednotlivých dětí by dopolední stolování bylo vhodnější organizovat ve třídě MŠ.

Z předloženého rozvrhu ZŠ, ve kterém není dodržena zákonnou normou stanovená délka vyučovací hodiny a přestávky, není zřejmé, kolik vyučovacích hodin je stanoveno pro výuku předmětů, kdy probíhá činnost zájmových útvarů a kdy se jedná o provoz ŠD. Faktem je, že

péče o žáky probíhá od 6,30 do 16,00 hodin. Není ale průkazné, zda je dodržen učební plán pro jednotlivé ročníky. U zájmového vzdělávání uskutečňováno v ŠD je neprůkazné, zda a jak probíhá z důvodu absence Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání i časového stanovení provozu ŠD. Tento stav je vyhodnocen jako rizikový a ředitel je povinen jej bezodkladně řešit.

Průběh předškolního vzdělávání probíhal převážně skupinově, ovšem bez potřebné diferenciaci. Převažovala slovní motivace, která ne vždy dokázala děti vyprovokovat k vnitřní potřebě přijmout nabízené činnosti. Citelně chyběla nápaditost, hravost, hlubší práce s fantazií. Činnosti neměly potřebnou gradaci, nebyl prostor pro potřebné prožití a zhodnocení realizovaných aktivit. Pozitivem byla podpora smyslového vnímání, paměti a jemné motoriky. Rezervy byly shledány v malé podpoře komunikativních dovedností včetně sebehodnocení dětí a malé důslednosti učitelek při dodržování pravidel a žádoucích návyků (úklid pomůcek, špatný úchop náčiní). Výsledky dětí prokázaly orientaci na učení: děti mají potřebné znalosti o přírodě a věcech kolem sebe, některé umí vyhledávat informace v encyklopediích. Jsou samostatné, při hře umí spolupracovat a vzájemně se domlouvat. Učitelkami jsou podporovány ve výtvarných a pracovních činnostech, kde však chybějící portfolio prací neumožňuje sledovat vývoj dětské kresby v čase. Převládá práce s šablonou, která sice podporuje vývoj dovedností (stříhání, lepení, malování), ale brzdí vlastní tvořivost. Děti znají rozličné básně, jsou podporovány v rozvoji smyslů i pohybových dovedností. Rezervy byly shledány v plánování integrovaných bloků, které by smysluplným provázáním činností poskytly dětem větší podněty k prožitkům, tvořivosti a vlastní aktivitě.

Ve srovnání se závěry inspekce provedené v základní škole v září 2003 (Inspekční zpráva čj. d4-1406/03-5014) došlo v ZŠ ke kvalitativnímu posunu v organizaci vzdělávacího procesu. Ředitel dělí výuku hlavních předmětů, takže vyučující má pouze dva spojené ročníky. Velmi nízký počet žáků umožňuje uplatňování individuálního přístupu. Tím se sice zvýšila efektivita výuky, nenastal ale posun ve volbě metod práce, které byly při inspekčních hospitacích převážně stereotypní, bez nápaditosti a rozmanitosti. Nedostatkem byla i absence diferenciaci v zadávání samostatné práce žákům. Opomenuta byla účinná motivace a důsledně nebylo dbáno na utváření a upevňování základních školních návyků (např. správné sezení, správné návyky při psaní, úprava pracovního místa atd.). Vhodně byla zařazovaná práce s výukovými programy. Žáci projevovali velmi dobré uživatelské dovednosti v obsluze počítačů, práce s prostředky ICT je příkladná. Výsledky žáků v ostatních předmětech jsou na běžné úrovni. Kladem je „rodinná“, nestresující atmosféra ve třídě.

Rodiče a zákonní zástupci dětí a žáků jsou o výsledcích vzdělávání a aktivitách školy informováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek, kvalitních webových stránek, schůzek s rodiči, konzultačních hodin, v případě potřeby telefonicky, písemně nebo při osobních jednáních.

Běžnou činnost školy obohacují četné nadstandardní akce a mimoškolní aktivity.

Celkové hodnocení základní školy a mateřské školy

Základní a mateřská škola Prapořiště, okres Domažlice, příspěvková organizace, poskytuje vzdělávání v částečném souladu se zásadami a cíli uvedenými ve školském zákoně. Je nutno přijmout opatření k odstranění rizik v řízení školy a nastavit podmínky progresivně pedagogického procesu. Nezbytné je vytvořit školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání a doplnit ŠVP pro předškolní i základní vzdělávání včetně funkčního evaluačního systému.

Subjekt respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělávání. Zajišťuje bezpečnost dětí a žáků a vytváří podmínky pro jejich zdravý psychický i fyzický vývoj. Ve škole dochází k rozvoji osobnosti dětí i žáků, je však třeba nastavit systematickou podporu této oblasti včetně účinné diagnostiky i diferenciací zadávaných činností. Výsledky dětí a žáků prokazují naplňování funkčních gramotností a klíčových kompetencí, tj. dovedností, znalostí a postojů. Je však třeba zavést systém pravidelného vyhodnocování individuálního posunu dítěte a žáka v rámci jeho možností.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina Základní školy a mateřské školy Prapoříště, okres Domažlice, příspěvkové organizace vydaná Městem Kdyně dne 23. 9. 2009 pod čj. S/702/2009
2. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané MŠMT pro Základní školu a mateřskou školu Prapoříště, okres Domažlice, příspěvkovou organizaci, dne 28. 3. 2006 pod č. j. 6332/2007-21
3. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané Krajským úřadem Plzeň pro Základní školu a mateřskou školu Prapoříště, okres Domažlice, příspěvkovou organizaci, dne 22. 2. 2006 pod čj. ŠMS/4505/05 s účinností od 1. 9. 2006
4. Jmenování do funkce ředitele školy vydané Městem Kdyně ze dne 28. 6. 1999
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 9. 2006
6. Výroční zprávy za školní roky 2006/2007, 2007/2008 a 2008/2009
7. Školní vzdělávací programy pro základní a předškolní vzdělávání
8. Školní řád čj. 33/2009 s účinností od 1. 9. 2009
9. Záznamy hospitační činnosti ředitele školy
10. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny pro školní rok 2009/2010
11. Zápisní lístky do školní družiny pro školní rok 2009/2010
12. Hodnocení školního roku 2008/2009
13. Rozvrh hodin pro školní rok 2009/2010
14. Zápisy z jednání školské rady od roku 2005 do roku 2009
15. Třídní kniha ZŠ v elektronické podobě, Třídní kniha MŠ
16. Matrika v elektronické podobě včetně třídních výkazů a katalogových listů žáků 1. – 5. ročníku, Rozhodnutí ředitele školy o přijetí k povinné školní docházce a Rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání
17. Evidenční listy a Přehled docházky dětí do mateřské školy
18. Zápis z pedagogické rady ze dne 4. 9. 2008 a 15. 6. 2009
19. Kniha úrazů vedená od roku 2001 pro ZŠ i MŠ
20. Výkaz o základní škole S 3-01 dle stavu k 30. 9. 2009, 2008 a 2007
21. Výkaz o mateřské škole S 1-01 dle stavu k 30. 9. 2009, 2008 a 2007
22. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 dle stavu k 30. 9. 2009, 2008 a 2007
23. Výkaz o úrazovosti R 36-01 za školní roky 2006/2007, 2007/2008 a 2008/2009
24. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy, ověřené kopie dokladů o dosaženém vzdělání
25. Inspekční zpráva čj. d4-1406/03-5014
26. Závazné ukazatele a rozpis rozpočtu přímých výdajů ve školství – poslední úpravy na rok 2006, 2007 a 2008
27. Výkaz zisku a ztráty za rok 2006, 2007 a 2008

28. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí Škol (MŠMT) P 1-04, rok 2006, 2007 a 2008
29. Tisková sestava – Plán a přehled čerpání ONIV za rok 2006 až 2008

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Částkova 78, 326 00 Plzeň.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30. 6. 2010 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.
PaedDr. Věra Abelová	Věra Abelová v. r.
Darina Lišaníková	Lišaníková v. r.

V Plzni dne 16. 12. 2009

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Prapořišti dne 22. 12. 2009

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jan Dobiáš

.....

v zastoupení Alena Šťastná

Alena Šťastná v. r.

Připomínky ředitele školy

Datum	Text
5. 1. 2010	Připomínky nebyly podány.